

Izaja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pozornost! List dobje se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 25. februarja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Rusko-japonska vojna.

Ker vlada veliko zanimanje za vojno posebno med našimi mladimi bravci, prinašamo v današnji številki sliko z bojišča, da si vse dosedanje in bodoče dogodke lažje predočite.

Sedaj ravno z bojišča ni velikih, grozo in strah vzbujajočih novic, in vlada na zunaj mir. A ta pokoj ni jasen in svetel, ampak goljufiv, kakor oni pred izbruhom viharja. Obe vojski se zbirata in čakata, da bosta dosti močne in da pride ugodni trenutek. Sedaj pošiljata obe le še same patrolje kot vohune naprej, da izvahajo stališče in moč sovražnikov. Dve taki patrolji sta trčili skupaj pred par dnevi na Koreji. Kozaki so japonski oddelek vjeli in mu odvzeli razne papirje in zapiske. Do večje bitke pa gotovo ne pride takoj, ampak mogoče še le čez nekaj tednov.

Zadnja naša novica, da je toliko tisoč Japoncev utonilo, se uradno ni potrdila, žalibog da najbrže ne bo res, vsaj v tolikem številu ne. — Port Arthur je sedaj miren. Za japonske ladije se sploh ne ve, kam so se obrnile in ni izključeno, da pride spet do pomorske bitke.

Nadaljna poročila se glase:

Pariz. Vsa poročila iz vzhodne Azije potrjujejo, da pride v kratkem do velike bitke na suhem. Iz Čifu se poroča, da Rusi silno hite s pomnoževanjem svojega vojaštva na reki Jalu. Potovalci pripovedujejo, da so prišle v Harbin velike množice ruskih vojakov. Istemu listu se iz Petrograda poroča, da Japonci tudi delujejo z veliko hitrostjo pri razvrščenju svoje armade in da smo na predvečer velike bitke. Petrograjski krogi so mnenja, da bo vojna v 6 mesecih gotovo končana s popolnim oslabljenjem Japonske, ki ne bo imela nobenega denarja. Japonska je izkrcala doslej 120.000 mož na Korejo.

Harbin. Železnica je nepoškodovana. Japonci, ki so hoteli razdreti most čez Sungari, so obešeni. Opazili so čete Čunguzov z japonskimi poveljniki, ki hočejo najbrž razdreti železnico. Ruske čete jih zasledujejo. Vsak dan pridejo novi vlaki z vojaštvom. Vsi japonski delavci so zbežali od železnice. Kitajski delavci bodo po kitajskem novem letu zopet začeli delo.

Petrograd. Množice ljudstva oblegajo upravništva dnevnikov in čakajo novih izdaj. Z burno radostjo je bila sprejeta vest, da so kozaki premagali Japonce, kateri so hoteli razdreti železnico. Car je izdal oglas, v katerem pravi, da se naj opuščajo sprevodi po mestu in zbiranja pred »Zimsko palačo«. Grof Orlov Davidov je daroval carici-vdovi en milijon rubljev za ranjene ruske vojake.

Razni glasovi o vojski.

Dunajska »Zeit« piše: Dosedanji nastop Rusije kaže, da nikakor ne misli na odločilno pomorsko bitko, temveč ruski načrt meri na to, da na suhem, kjer leži glavna ruska moč, če mogoče z enim navalom odloči vojno srečo. Zato ne ovira izkrcanja japonskih čet

bo varovala ondotne avstrijske podanike in avstrijsko trgovino.

Rusija in Angleška.

Pred tedni so poslali Angleži v Tibet vojaško ekspedicijo, češ, da bodo sklenili trgovsko pogodbo. Rusija je vprašala, kaj da Anglija s tem namerava? Zunanji minister je osorno odgovoril, da to Rusije nič ne briga. Na Ruskem so tedaj uvideli, da so Angleži v najugovnejšem zimskem času samo zato udri v Tibet, da delajo Rusiji v zahodni Aziji sitnosti in Japoncem olajšajo boj z Rusi.

Carjev govor vojakom.

Ko je odhajal prvi polk sibirskih strelcev v Azijo, jih je nagovoril car s temi krasnimi besedami: »Srečen sem, da vas morem pred odhodom videti. Prepričan sem, da boste krepko branili rusko čast in da boste radi postavili v nevarnost svoje življenje za drago nam domovino. Spominjajte se, da imate opraviti z močnim, pogumnim in zavratnim sovražnikom. Želim vam vsega dobrega. Blagoslavljam vas bratje in slavnemu polku sibirskih strelcev poklanjam podobo sv. Serafina, da moli za vas in vas spremlja na vseh vaših potih. Bratje, srečno, Bog, v katerega zaupajte, naj vas blagoslavlja!« Nato je korakal mimo carja ves pelk. Vojaki kakor množica so carja pozdravljali z viharnimi »Hura!« -klici. — Car je odzdravil z roko in klical vojakom: »Z Bogom, bratje!« Na tisoče broječo množico je napravilo to velikansko vtis. Ko je car odhajal, pelo je na tisoče ljudi: »Bože carja hrani, silnej državi, carstvu na slavo nam! Carstvu na strah vragom, car pravoslavni, car pravoslavni!«

Ruski vojni načrti.

Dejstvo, da je odplulo rusko brodovje iz Vladivostoka, je vsekakor velik uspeh Rusije. Po nezgodah pri pomorskih bitvah pred Port Arturom in Čemulpom je bilo rusko ladijeve v Rmenem morju zelo zmanjšano, da je komaj še zmožno, zoperstaviti se japonskim ladjam, ter je združitev ruskega vojnega brodovja velikega pomena. Ruske ladje so odplule iz Vladivostoka na odprto morje in njihov cilj je, da se združijo z ruskim brodovjem, ki je odšlo iz Sredozemskega morja. Brodovje iz Vladivostoka obstoji v glavnem

na Koreji. Na severu reke Jalu pa je vse važne točke zasedla in zavzela jako močno stališče. Razen tega je Rusija v prijetnem položaju, da more izbrati bojišče; zato bo v primernem trenutku, ko bo imela Japonska na Koreji dovolj čet in skušala prodirati proti Mandžuriji, zbrala tamkaj svoje čete in lahko pričela odločilno borbo. Ako Rusija pri prvem navalu na suhem ne zmaga, bo poklicala novih čet na bojišče, a če Japan podleže, bo rusko brodovje oviralo prevoz japonskih čet iz Koreje domov. Japonsko armado Rusi v tem slučaju lahko popolnoma uničijo, ali pa vsaj vjamejo.

Avstrijske bojne ladje v Aziji.

Avstrijska križarica »Cesarica Elizabeta« je dobila nalog odpluti iz Batavije, kjer se je nahajala v zalivu Čili. V družbi z v Šangaju se nahajajočo avstrijsko bojno ladjo »Aspern«

iz petih križaric, ki imajo za boj veliko sposobnost in ko se združi z Evrope prihajajočimi ladjami, bo tvorilo že prav odlično vojno moč. Kje se brodovji srečate, se ne more natančno reči, najbrže v Juž.-kitajskem morju. Japonci hočejo iz Evrope prihajajoče ladje napasti, a to jim je otežkočeno vsled koralnih grebenov, ki se nahajajo v tem morju in so prav nevarni ladjam; a za napad se vsekako pripravljajo. Tudi ladjeve pred Port Arturom se bo najbrže skušalo združiti z ostalim ruskim ladjevjem. Če se to Rusom posreči, dosežejo velik uspeh. Ves svet pričakuje z napetim zanimanjem daljnih vesti z bojišča.

Rusija povsod dobro pripravljena.

Petrograjski listi priobčujejo izjavo odličnega vojaškega dostojanstvenika, ki pravi, da se Japoncem ne bo posrečilo izkrcati se na polotoku, na katerem stoji Port Artur. Vse zalive so Rusi dobro utrdili in zvezali z brezžičnim brzojavom, tako, da pravočasno morejo obvestiti Port Artur. Tudi podkopi bodo ondi Japoncem jako nevarni. Tudi mnogoštevilne ruske opazovalne postaje so zvezane z brezžičnim brzojavom. Ondi je razvrščenih več ruskih pešpolkov in en topničarski polk, kateri imajo nalogo, preprečiti vsako izkrcavanje.

Rusko in japonsko brodovje.

Japonska ima: 8 bojnih ladij od 11.800 do 15.400 ton. Vse te bojne ladje so najnovejšega dela in se morejo prištevati med najmočnejše in največje ladje na svetu sploh. Dve novi japonski bojni ladji sta kupljeni na Angleškem. Nadalje imajo Japonci bojno ladjo »Čenjuengo«, katero so v zadnji vojski vzeli Kitajcem. Ta ladja ima 7335 ton, a je le srednje vrednosti v boju. Nato imajo Japonci 8 križaric-oklopnice, ki so vse modernega dela, 7 pokritih križaric-oklopnice (večina izmed njih je nova), 6 ravno takih od 2700 do 3700 ton; 11 križaric od 1000 do 2450 ton; 16 torpedolovcev; 22 torpedočolnov za odprto morje in množico torpedočolnov za obrežje (kakih 50) in več starejših parnikov. — Rusi imajo sibirsko brodovje, ki obsega 23 torpedolovcev, 15 torpedočolnov za odprto morje, 4 čolne s kanoni, 10 starejših parnikov in 7 torpedočolnov za obrežje. K temu brodovju se pridružuje kot glavna moč oddelek brodovja, ki so ga Rusi odposlali iz Severnega morja v Vzhodno Azijo in ki obsega 8 bojnih ladij od 11.250 do 13.720 ton. Nadalje je v tem oddelku 5 velikih križaric-oklopnice, dva oklopna čolna; slednjič poleg nekaterih starejših parnikov še 16

torpedo-lovcev in 2 torpedo-čolna za odprto morje.

Torej rusko bojno brodovje v Vzhodni Aziji prav nič ne zaostaja v moči za japonskim bojnim brodovjem.

Politični shod na Slatini.

Polit. shod na Slatini in občni zbor kat. polit. društva se je izvrstno obnesel. Zbirališče je bilo natlačeno polno. Udeležencev je bilo okoli 300. Predsednik, gosp. Vinko Žurman, pozdravi vse navzoče in otvori občni zbor. Z vsklikom se izvolijo stari odborniki katol. polit. društva: Vinko in Jan. Žurman, Martin Debelak, Matija Führer, Tomaž Corlin, Martin Drogenik, Matej Košak, Miha Plemenitaš in J. Janžekovič. — Nad eno uro je dovršeno govoril g. poslanec dr. Jurtela. Pohvalil je lepo slogo volilnih mož rogaškega okraja za časa zadnjih deželnozborskih volitev. Potem je nadrobno razlagal za Slovence prežalostne razmere v štajerskem deželnem zboru ter vzroke, zakaj so slov. poslanci zopet vstopili v deželni zbor. Nemški poslanci so jih sovražili in zasmehovali. Slov. poslanci niti kakega predloga niso mogli staviti, ker je za stavljenje predloga v deželnem zboru potreba deset poslancev, v odsekih pa vsaj dva; naših poslancev je samo osem, v odsekih pa komaj po eden, nemški poslanci pa niso hoteli podpirati naših predlogov. Obstruirati niso mogli, premalo jih je, da bi osemkrat večjo večino strahovali. Zato so rajši ostali doma. Ko pa je v deželnem zboru prišla na vrsto volilna preosnova, bilo se je silno bati, da ne bi kje večina skovala Slovincem še bolj krivičnega volilnega reda. V tem trenutku naši poslanci niso smeli ostati doma, morali so iti v ogenj proti nemški nakani. Nepričakovano so našli zaveznike pri dveh doslej Slovincem sovražnih nemških strankah, in so dosegli, da bodo odslej Slovenci imeli v deželnem zboru deset poslancev. H koncu je še gospod poslanec našteval mnoge krivice, ki se gode Slovincem na Spodnjem Štajerskem s posebnim oziranjem na krivično razdelitev podpor vinogradnikom v denarju in v trtah. Opominjal je poslušalce, naj se pridno učijo modrega gospodarstva in naj pridno delajo, da si povzdignejo svoje blagostanje, kajti iz Gradca nimajo veliko pričakovati. Vsem zborovalcem se je brala iz obraza hvaležnost za te očetovske besede, katerim je sledilo burno odobranje. Potem je neutrudljivi g. drž. in dež. poslanec Žičkar v poljudnem govoru slikal viharne, neplodne čase v državnem zboru. Omenjal je hudi boj za slovensko-nemško gimnazijo v Celju, kateri

še ni končan. Našteval je velike koristi okr. kmetijskih zadrug, ako se bodo postavno vpeljale po vsej državi. Take zadruge bodo potem pošiljale še svoje posebne poslance v razne zastope, v deželni in državni zbor. Razpravljal je uradniško vprašanje in kazal, kako vlada slovenske uradnike in slovensko uradovanje na Slovensk. Štajerskem povsod zatira ter si s tem daje žalostno spričevalo modrosti in pravičnosti. Bičal je nadalje za celo Avstrijo pogubonosno vinsko pogodbo z Italijo, od koder se sme po 100 hl vina po mali carini 3 gld uvažati k nam, dočim se je še pred 12 leti moralo plačati 20 gld od 100 hl. Toliko se naj plačuje tudi zanaprej, potem se ne bo uvažalo toliko tujega vina, in našemu vinu bo cena poskočila. Razpravljal je še našo narodno enakopravnost, ki je samo na papirju, zato ni miru v Avstriji.

Prisrčni govor je bil sprejet z veliko hvaležnostjo, katera se je pokazala v hrupnem ploskanju in odobravanju. Poučna razprava o vinoreji se je vsled pomanjkanja časa morala preložiti.

Slednjič so se sprejele sledeče resolucije:

1. Poslanci naj delajo na to, da se ustanove na ljudskih šolah posebni tečaji za strokovno izobrazbo kmetijskega stanu, vsled česar bi se lahko opustilo 7. in 8. šolsko leto.
2. Skrbje naj, da se celjska slovensko-nemška gimnazija razširi v višjo.
3. Pritiskajo naj na vlado, da čim preje oživetvori okrajne kmetijske zadruge, ki bi tudi lahko prevzele strokovno izobrazbo kmetijskega stanu.
4. Skrbje naj nam za slovenske uradnike, kajti nemški nas sovražijo in ne razumejo, se redno blamirajo, nam pa redno škodujejo.
5. Začno naj energično akcijo za odpravo vinske klavzule.

Ali smo potrebni gospodar-skega pouka? Kakega?

Iz ptujske okolice.

Ko se je pred leti privikratj po naših vinogradih prikazala strupena rosa ali peronospera, so se lastniki vinogradov takoj po listih in z ustmenim poukom opozorili, kaka nevarnost preti goricam. Večina posestnikov se za pouke in svarila niti ni zmenila! Za odgovor in kot izgovor si mogel slišati besede: »To ni bolezen na listju, to dela le megla!« Ali: »Kakor se je rja sama prikazala, tako bode spet sama zginila.« Ali: »Če je Bog poslal bolezen na trs, jo bode tudi spet odvzel!« In res niso škropili trsja, ampak čakali so, da je strupena rosa vničila vinograde!

In ko je začela nastopati trtna uš, spet

Listek.

Tihotapci.

Prevel F. Leskover.

Varkovlje je večji trg ob avstrijski meji. Ne daleč od trga stojijo črno-rumeni stebri, ki zaznamujejo mejo avstrijskega cesarstva. Varkovljani se smejo sicer prosto sprehajati sem in tja čez mejo, smejo se celo ženiti z dekletki onkraj meje, toda od vsake druge stvari morajo plačati colnino, če jo hočejo prenesti na Avstrijsko. Država namreč po očetovsko skrbi za to, da si ženske ne pokvarijo želodeca s preceno in zato tudi slabšo kavo iz inozemstva in da možje ne kadijo tobaka, ki ga dobijo ceneje onstran črno-rumenih kolov. Tudi pazi na to, da krojači v Varkovljah ne delajo oblek iz sukna, katerega so neobdačenega dobili iz tuje dežele. Da vse to in še stotero drugih nesreč zabrani, postavila je država ob meji in tako tudi v Varkovljah ljudi, ki morajo paziti na to, da ne pride tuje blago preceno v Avstrijo, ki pa tudi donašajo državi lep denar, katerega potem finančni minister vpiše kot dohodek na colnini. — Varkovljani pa so imeli trde glave in niso hoteli razumeti te varstvene državne naprave. Zato so živeli v večnem

sovrastvu z ljudmi, kateri so bili za to postavljeni. Imenovali so jih kratko: »lajblajterje«. Čim bolj so pazniki stražili mejo, tem bolj je to jezilo Varkovljane, ki so na vse mogoče načine poskušali svoje sovražnike opehariti ter vkljub njihovi pazljivosti utihotapiti kako blago. Toda gospodje financarji tudi niso razumeli nobene šale, ampak so vsakega neusmiljeno zatožili. Posledica tega je bila, da je marsikateri moral globoko seči v svoj žep, ali pa je moral za več tednov v luknjo. Ta usoda je že zadela marsikaterega Varkovljana.

Zaradi tega je sedel tudi kovač Jurko. Hotel je imeti pri hiši nekaj kil cenega sladkorja iz inozemstva, ne da bi ga pokazal financarjem in ti so mu za to preskrbeli za hrano »kašo«.

»Tihotapil«, zaklinjal se je v ječi, »ne bom svoje življenje več...! Največja kazen v vicah bi bila zame, če bi moral biti financar. Ta sramota bi me umorila!«

Toda njegovi tovariši niso bili istih misli, ampak so zatrjevali:

»Zdaj pa nalašč!« — — —

Gospod finančni komisar v Varkovljah je šel za nekaj dni s svojo soprogo na dopust. Ostali so na finančni postaji samo eden nadpaznik in pet paznikov. Zdaj je prišla prilžnost, mislili so si tihotapci v Varkovljah,

ko bi cvetla njihova pšenica. Sklenili so nekó noč mnogo blaga utihotapiti. »Suhi Fronc«, eden najprebrisanejših tihotapcev, si je naročil v mestu uniformo finančnega nadkomisarja z dolgo sukno in lepo svitlo sabljo.

»Suhi Fronc« je hotel v tej uniformi financarje premotiti. Misлил jih je kam drugam poslati, medtem ko bodo tihotapci prekoračili mejo. — Usodepolni dan je nastopil. — K nesreči pa je bil zapleten v to stvar tudi kovač Jurko, čeravno je tako odlično obljubil opustiti tihotapstvo.

Jurko je bil velik, močan mož v najboljših letih. Svoje rokodelstvo je pa razumel kakor malokdo. Njegova kovačnica je bila lepo urejena, samo nekaj ji je skoro manjkalo — namreč vode. Kovač je moral veliko delati ter vsako kapljico vode vjeti, predno je imel vsaj majhen potoček, ki mu je gnal veliko kladivo in meh. In ta pomankljaj vode ni bil usodepoln samo za kovačnico, ampak tudi za kovača. — Kovačija je namreč jako suha obrt. Vedno pri ognju s težkim kladivom udarjati, povzroči pot in suši pijuča. Ker je pa moral kovač z vsako kapljico vode štediti, je prišel v nevarnost, klaverno žeje umreti. K sreči je stala blizu kovačnice kréma. V to je neki dan k sreči kovač zašel in nevarnost, žeje umreti, je bila odstranjena. Od tega časa ni več trpel žeje. — Cenjeni bralci,

ni manjkalo pouka in svaril. Pa trtne uši naši posestniki še celo niso hoteli poznati; nikomur niso hoteli verjeti, da tak mrčes sploh živi! Tako smo bili slovenski gospodarji neverni Tomaži, sami sebi v največo škodo, da, v največo nesrečo! Mi se strupeni rosi in trtni uši nismo pravočasno v bran postavili, in tako smo prišli ob vinograde, zgubili smo velik del premoženja!

Kaj je to zakrivilo? Meni sta znana dva glavna vzroka: Pomanjkanje gospodarskega pouka pri kmetiskem naraščanju, pri mladini; brezbržnost naših gospodarjev, kateri si niti gospodarstva bližnjih sosedov, kamo-li ono oddaljenih posestnikov, nočejo ogledati! Tako se je leta in leta grešilo! In vendar nas uči izkušnja, da besede ganejo, zgledi pa vlečejo človeka! Če si priporočal našemu kmetu, da naj pošlje svojega sina k gospodarskemu pouku, da ga naj da v kmetijsko šolo, si dobil navadno odgovor: »Tega ni treba, to se vse doma nauči!« Nadloge, v katere smo gospodarji zabredli, začele so nam odpirati oči. Vedno bolj se širi spoznanje, da je gospodarski pouk za kmeta ravno tako potreben, kakor za obrtnika obrtniški, za trgovca trgovski. Kmetiska mladež se je začela v naj-novejšem času posvečevati gospodarskemu pouku, pa še vse premalo. Vendar prodira vedno bolj spoznanje, da je vsaki kmet, vsaki kmečki sin, vsaka kmečka hči potrebna gospodarskega strokovnega pouka.

Da si morejo sinovi naših gospodarjev pridobiti potrebno strokovno izobrazbo, potrebujemo tako urejenih šol, da je to mogoče doseči v najkrajšem času in z najmanjšimi stroški. Tako ni urejena nobena kmetijska šola, niti na Štajerskem, niti na Kranjskem! Zatorej bi našim potrebam najbolje ustregla vinorejska in sadjerejska šola po izgledu one v Kremsu na Spodnjem Avstrijskem in taka zimsko šola, kakor jo imajo v Langenloju na Spod. Avstrijskem.

Prvo šolo je treba učencu le eno leto obiskovati, namreč od začetka februarja, pa do konca decembra. Učencu ni treba v šoli stanovati, ampak sme doma stanovati. Orodja ni treba učencu kupovati, ampak to posodi šola za delo in vežbanje. Učenci nosijo navadno svojo obleko, ni jim treba kupovati drage uniforme. Te velike prednosti ima ta avstrijska šola pred štajerskimi in kranjskimi kmetijskimi šolami!

Namen pouka v tej šoli pa je: Vsak učenec se mora v vseh panogah vinoreje in sadjereje, potem v umnem kletarstvu tako izvežbati, da more potem, ko šolo zapusti, v teh strokah samostalno, pametno in z dobičkom gospodariti in delovati. Pouk v šoli

je teoretičen in praktičen; prvi se deli le predpoldnem. Popoldne morajo učenci praktično delati v vinogradu ali v sadovnjaku, v trsnici ali drevesnici, ali v kleti. Za teoretičen pouk so nastavljeni pravi in pomožni učitelji; za praktično delo pa vrtnarji in viničarji. V šolo se sprejemajo fantje po izpolnjenem štirinajstem letu, kateri so domačo šolo z dobrim uspehom obiskovali. Po enoletnem pouku mora napraviti učenec skušnjo, če hoče dobiti spričevalo.

Zimska šola v Langenloju pa traja od 1. novembra do konca marca, tedaj le pet mesecev ter obsega tudi teoretičen in praktičen pouk, prvi se deli predpoldnem, drugi popoldne. Ker ta petmesečni pouk ne more popolnoma zadostovati, se napravijo po letu po potrebi tečajji. V zimsko šolo se sprejemajo učenci, ki so izpolnili 16. leto in so si pridobili že nekaj praktičnega znanja. Tudi taki učenci ne stanujejo v šoli, ampak doma, ali tam, kjer si sami preskrbijo stanovanje. Posebne obleke tudi ni treba kupovati, ampak zadostuje navadna domača.

(Dalje prihodnjic.)

Dopisi.

Kapela pri Radgoni (Piskrovez.)
Slednjič sem se vendar le odločil in sicer v Hrastje. Teško sem šel na to pot, kajti tudi drugod me čaka obilo »kšefta«. Toda obljubil sem! No, pa bom tudi marsikaj čudnega videl in slišal in upam da bom tudi kaj zaslužil.

Ker sem prišel čez Moto, povabi me najprej motarski Bištof na delo. Zakrpam mu veliko ponev, tudi tisto, v kateri peče ribe, izpeljam mu korondiča, pa hajdi v Hrastje. Toda gospod urednik! Predno začnem v Hrastji svojo »meštrijo« moram vam povedati nekaj, in sicer nekaj čisto novega. Tuhtal sem in tuhtal, pa vendar sem jo iztuhtal. In kdo more reči, da nisem »safrmensko künšten« človek? Nabavil sem si tako reč za pokončavanje korondičev, da bi težko komu drugemu kaj podobnega na misel prišlo. In to je: »flobert pištola«. To pa zato, ker tiho poka. In jaz že vem zakaj mora tiho pokati!

V Hrastji poskusim svojo srečo najprej pri Senčarovem Japeci. Zvežem par piskrov ter mu rečem sledeče: »Ti Japec! Ako ne opustiš ptujskega besa in ne predrugačiš svojih navad, ti bo šlo slabo na svetu. Zapomni si to!« Grem k Verbovci, kjer je kréma. Tukaj je sicer vse narobe, pa korondiča moram zapraviti. Potegnem »flobert pištolo« iz žepa, plec, korondič je »hin«, jaz

tja v mirno noč in vedno večjo korajžo so imeli. Slednjič so sklenili, nocoj »lajblajtarjem« eno zaigrati, da si bodo pomnili. Dalje časa so ugibali, dokler ni slednjič predlagal »suhi Fronc«, ki je bil ta večer najbolj razposajen, nekaj, kar se je vsem tako dopadlo, da so zagnali velikanski vrišč. Ta sklep so tudi takoj izvršili.

Previdno so zanesli spečega kovača v stransko sobo. Tam so mu lepo umili obraz in roke, obrili ga dolge brade, brke lepo zasukali in lase počesali. »Suhi Fronc« je med tem prinesel svojo uniformo finančnega nadkomisarja, katero so oblekli spečemu kovaču. Nato so mu opasali sabljo, oblekli suknjo, dali kapo na glavo in nazadnje mu natakneli očala. Mojster Jurko je bil pri vsem tem neobčutljiv, ležal je kakor klada. samo tu pa tam je zakrullil, ali pa poskusil dvigniti pest, kakor da bi še rad tolkel po mizi. — Ko je bil gospod »nadkomisar« gotov, so se celo tihotapci sami čudili. Kovač je bil tako spremenjen, da bi ga celo njegova žena ne bila spoznala.

(Konec sledi.)

pa odhitim h gospodu Kollerju, ki so »rihtar«. Pa čujte, kaj si je zmisliš! Vprašal me je: »Ali imaš »erverb«? Jaz, ne vedoč kaj je to, gledal sem ga kakor krava novo lesa. Po »künsti« mu vkradem korondiča, mahnem z roko, pa adijo gospod »rihtar« in vaš »erverb«. Delal sem tudi pri Bištofi, ki je »jager« in tudi tukaj sem opazil ptujskega »gnüsa«. Mislil sem si, čakaj spak, tudi tebi bom posvetil; smrt ti je gotova. Spet pištolo ven, pomerim, flec, korondič je »crkna«. Tudi pri Skomijaki je bilo dokaj »kšefta«, seveda, da tudi luteranskega »Štajerca« ne manjka, in ravno tako tudi pri Missetu.

Zdaj sem se pa napotil k znanemu in glavnemu agentu »Štajerčevemu«, k Čerjaviču. Morate si misliti, da sem se ne v malih skrbeh bližal omenjeni hiši. Celo lasje so mi začeli nekam kvišku vzdigati mojo zvihrano pokrivalo. Toda »pogrunatati« sem vendar hotel, kako se kaj imajo gospod Čerjavič. Dela je bilo dovolj. Gospodarja pa ni bilo doma, ker on je baje rad tam, kjer vidi smrekovo vejico nad durmi. Pa vendar za nekoliko časa pride domov. Ko zagleda ubogega piskroveza, se hudo razsrdi. Spoznal je takoj, v kaki nevarnosti so njegovi ljubi korondiči. Toda ves srd mu nič ne pomaga, kajti jaz sem njegovo ptujsko zalego že vso podavil. Nato krevsam k Vapotiči, ki imajo belo kobilo. Slišal sem ko so vprašali: »Ti Micika, čuješ! Ali je »Štajerc« tudi sveta reč?« Vrežem jo prek k Samoji, ki je čevljar. On mi zakrpa moje cotave čizme, jaz mu pa zvežem par črepov. Med delom mu izmaknem korondiča iz žepa, pa sva bila bot. Zdaj sem prišel k Žalari, ki ima »cigleno« streho. He, to vam je mož. Mogoče ga poznate, gospod urednik, saj v »Marprok« slatino vozi. Potrudim se gor h Klokeci, ki je krčmar. Spijem tri pol litre izabele, postreljam mu vse korondiče ter se napotim gor po železnici domu. Med potom si zapojem ono narodno:

Vse hrašenske »Štajerce« bi skupaj pobral,
bi v žakelj zavezal in v »Müro« zagnal.

Dalje grede sem se zamislil ter začel politizirati: Občina Hrašenska! Poglej vendar, kaj se v tvojem okrilju vse godi.

Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Hočemo zopet napisati nekaj zanimivega o naših razmerah v preslavnem Črešnjevcu. Pri nas smo imeli lepo navado, da smo si prirejali v pustnem času v narodni Kapunovi gostilni domače veselice. A letos se je ista priredila po prizadevanju učiteljskih suplentov Hribernika in Koprivca v nasprotnikovi Kresnikovi gostilni. Pokazalo se je pa na dan veselice, kako občinstvo sodi o takih veseliceh v nasprotnih gostilnah. Prišla sta samo dva gosta razven domačih, in na Kresnikovi »špajskarti« je baje bilo več različnih jedil kakor gostov pod streho, namreč vseh skupaj niti dvajset ne. Mi smo doslej molčali, prvič smo smatrali celo stvar za pustno šalo in ji prisojali bolj krajeven pomen, drugi nismo hoteli, da se nam ne bi mogoče predbacivalo, da smo hoteli škodovati učiteljskemu koncertu, ki se je vršil predzadnje sredo v Slov. Bistrici v narodni Novakovi gostilni, in je kaj dobro vspel. A ta dva gospoda že preveč izzivata naš narodni čut. Vzglede: vsako sredo je v Čitalnici nad Novakovo gostilno vaja pevskega in tamburaškega društva. A ta gospoda prideta v Novakovo gostilno, odložita svoje tamburice in grede v nemške gostilne krepčat si svojega nemško nabarvanega duha, v Novakovi gostilni navadno ne povžijejo ničesar. Temu se pravi, ogibati se slovenskih narodnih gostiln!

Gospoda Hribernik in Kopriva! Denar, s katerim sta priredila veselico pri Kresniku, sta dobila večinoma pri slovenskih narodnjakih, duhovnikih, učiteljih in drugih. Prebitek je bil namenjen ubogi šolski mladini. Mi zahtevamo, da se ves denar, ki sta ga dobila od slovenskih narodnjakov, porabi v prid naše uboge šolske mladine. — Dokler tega ne storita, ne bomo mirovali. V nasprotnikovih gostilnah si prirejajte veselice s svojim denarjem! Prebitek pa se seveda

pa ne smete misliti, da je kovač tekočino preobilno vlival na svoja pljuča. Če je tudi malo več pil kakor navadni ljudje, njegova izsušena pljuča so potrebovala mokrote. Zato je bil kovač malokedaj popolnoma trezen. Samo o posebnih dogodljajih si je pljuča tako zmočil, da je bil pijan kakor kanon.

Tudi imenovani večer si je močil kovač Jurko v gostilni svoja pljuča. Večina tihotapev je bila tam zbrana. — Nakrat pride vest, da se je cela stvar izjalovila. Trgovec onstran meje je prelomil pogodbo, ker ni hotel dati blaga za pogojeno ceno, ampak je zahteval mnogo več. Ker pa bi tihotapci premalo zaslužili, niso hoteli sprejeti nevarnega naročila. — Najprej so se hudovali nad nesramnimi trgovci — in slednjič nad — popolnoma nedolžnimi »lajblajtarji«. Ko je pa prišla govornica na financarje, razvnel se je kovač. Začel je govoriti vedno bolj razjarjeno. Dalje ko je govoril, bolj suha so mu postajala pljuča in tembolj jih je zalival z vinom. Čez dobre pol ure je bil pijan kakor muha, da že ni vedel, ali je kovaški mojster ali ne. Tolkel je s svojo pestjo po mizi, da so kozarci odskakovali. Toda kmalu mu je pošla moč in slednjič že ni mogel več sukati jezika — mojster Jurko je zaspal.

Seveda tudi tihotapci niso štedili z vinom. Vedno glasneje so se razlegali glasovi

naj porabi za to, za kar je bil namenjen. Z Bogom!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. slov. polit. društvo na Teharjih zboruje prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m. ob polu 4. uri popol. v gostilni g. Jur. Stiglic v Slancih. Vspored: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajničarja. 3. Volitev odbora. 4. Vprašanja in nasveti. 5. Prosta zabava, pri kateri sodeluje pevski odsek delav. podporn. društva v Celju. K prav. obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

Vinogradniki, na noge! V zadnji številki smo naznanili in vabili na shod štajerskih vinogradnikov, ki se bo vršil meseca marca v Mariboru. Kakor sedaj izvemo, ta shod ni namenjen Slovincem, ampak Nemcem. Slovenski vinogradniki nimajo torej na njem ničesar opraviti, razun če hočejo Nemcem služiti na shodu kot lipovi bogovi. Sicer pa Slovenci nismo tako počasni kakor Nemci. Že na nešteti shodih po Spod. Štajerskem smo se izjavili proti sedanjim nizkim carinam na italijanska vina ter zahtevali, da se ta carina primerno zviša. Tudi naši poslanci so v državnem zboru in na shodih govorili v tem smislu. Sicer se bo pa poskrbelo, da si prirede tudi Slovenci tak shod, na katerem se bo govorilo o vinski klavzuli. Slovenski vinogradniki, ne dajte se torej izvabiti na nemški shod, kjer bi Nemcem delali le štafažo, da bodo lahko gostom iz nemških dežel rekli: Glejte, koliko nemških kmetov imamo na Spod. Štajerskem! Slovenskim vinogradnikom pa bo, kakor rečeno, dana priložnost, da se še enkrat izrazijo proti nizki carini na italijanska vina.

Imenovanje. Naš štajerski rojak gosp. Matija Valpotic, računski revident pri deželni vladi v Serajevu, je dobil naslov in značaj račun. svetovalca.

Osebnosti. Davčni pristav Maks Fekonja je prestavljen od okraj. glavarstva v Slovenjemgradu k davčnemu uradu v Celje, davčni praktikant Franc Pichler iz Celja v Radgono, finančni nadpaznik A. Šerbec iz Brežic na Vrnsko, Ernest Cajnko iz Vrnskega v Brežice, pazniki: M. Šavnik iz Radgone v Sevnico, Roman Dovnik iz Podčetrčka v Šoštanj in M. Opraus iz Šoštanja v Podčetrtek.

S pošte. V pokoj je stopil poštni oficijal Janez Heber v Mariboru.

Slovenskemu ljudstvu! Pozivljamo vse urade in županstva, naj vsako nemško pisano uradno obvestilo vrnejo kot »nerazumljivo«. Uradi morajo, ako zahtevate, z vami slovensko uradovati in dopisovati. Kakor se poroča, je v Gornji Radgoni davkar Grill svojim podložnim strogo zapovedal, uradno dopisovati v nemškem jeziku. Pošljite vse tako nazaj!

Mariborske novice. Dne 18. t. m. je prišel k izdelovalcu godal Fr. Percu neki Ferdinand Laufer, ki mu je izvalil citre v vrednosti 70 K. Citre je zastavil za 16 K. Predno pa je začel živati sad svojega pregrešnega dejanja, ga je že prišla policija, kateri je Perc goljufa javil.

V Slivnici pri Mariboru je služil pri peku Ant. Sternu hlapec Henrik Šamot, ki je rad prodajal kruh in zemlje, ne da bi oddal izkupljeni denar. Z lažnjivimi besedami je tudi izvalil trgovcu s perutnino, Jegliču v Račah 90 K. Nato pa je pobegnil.

Kamški „fajerber“. Ko je minulo nedeljo po noči gorelo v Mariboru Sabukovšekovo poslopje v Mlinski ulici, je hotela prihiteti tudi požarna bramba iz Kamnice Mariborčanom na pomoč. Toda ključa niso našli od svojega »Feuerwehr-Requisiten Depot«. Pri tem so se hudovali nemški požar-

niki v poštenih slovenskih besedah.

Brezobrestna posojila za vinogradnike. Pod tem naslovom se je oglasil neki dopisnik v cenjenem listu »Slov. Gospodar« v št. 6. t. l. proti poročilu polit. društva iz Jarenine. Resnici na ljubo sem dolžan dotično poročilo vsaj nekoliko razjasniti. Na zborovanju omenjenega društva sem navzoče vinogradnike opozoril, naj se poslužijo vseh postavnih sredstev, kakor so: odpis davka, dobava cepljenih trt po znižani ceni in brezobrestnih posojil, da bi si vsaj lažje mogli prenoviti svoje že vničene vinograde. Rekel sem tudi, da se vinogradniki iz Slov. goric za vsa ta sredstva premalo oglašajo; žal, da je to res. Dokaz temu je, da mnogi vinogradniki še sedaj polni davek plačujejo, akoravno so njih vinogradi popolnoma vničeni. Gosp. dopisnik pa se temu na vso moč čudi ter naivno vpraša slov. poslance, so li kaj podučeni o brezobrestnih posojilih. Nadalje trdi, da mnogi, ki so prosili za brezobrestna posojila, jih niso dobili. Zato je lahko mnogo vzrokov, katerih pa dopisnik ni povedal! Dejstvo je, da je deželni zbor dovolil 200 000 kron za brezobrestna posojila in da država tudi najmanj tako svoto prispeva; torej je v ta namen 400.000 kron na razpolago. Istina je tudi, da se v ta namen določeni znesek vsako leto porabi; ako pa pri vsem tem najpotrebniši teh posojil ne dobe, se morebiti celo prezirajo, tega vendar niso krivi poslanci. Vi dragi mi vinogradniki, katerih bedo iz lastne skušnje dobro poznam, ne obupajte! Vlagajte vaše prošnje za vse zgoraj navedena sredstva pravočasno, pa tudi pravilno izpolnjena. Če se vam prvokrat ne ugodi, ponovite prošnjo v prihodnjem letu. Ako je vladi mar, da si ohrani najvišje obdačeno kulturo, vinograde, tedaj je tudi primorana, po zgledu naprednih držav, nam dati sredstev za obstanek. — Gospodu dopisniku pa priporočam, naj drugokrat ne napada vseh gospodov poslancev kar ob enem, naj se rajši obrne do tistega, o katerem je prepričan, da svoje dolžnosti ne stori — Jan. Roškar, dež. poslanec.

V Moškajcneh so zasačili 75 letnega Janeza Čuš, ko je ukradel dva purana. Čuš je že bil večkrat zaradi tatvine kaznovan.

Ob nemški meji ima neki nemčurski učitelj zelo debele kokoši. Učitelj naroča vedno učencem naj prinesejo zrnje za uboge ptičice, ki zdaj po zimi toliko trpijo. Toda to zrnje dobijo njegove kokoši! Ker so pa stariši sprevideli, katere ptičice požerejo njihovo zrnje, niso hoteli več otrokom dati zrnja.

Cesar je pomilostil 83 kaznjencev in kaznjenk v avstrijskih kaznilnicah. Pomilostjenih je v Mariboru 7 in v Begunjah 6.

Sv. Jurij ob juž. žel. Na predpustni pondeljek sta bila tukaj poročena g. Senkar iz Ponikve z gđno Frančiško Sekole iz Stopčega.

V St. Janžu na Drav. polju se je poročil gosp. učitelj Peter Loparnik z gđno Minko Brinšek, učiteljico istotam. Bilo srečno! — Tu so našli na Dravskem obrežju vtopljenca, katerega je voda od nekod priplavila. Bil je neznanec, mož srednje starosti in zelo borno oblečen.

St. Lovrenc na Drav. polju. V gozdu grajščine Turniš so našli truplo neznanega moža.

Povišanje občinskih doklad se je dovolilo občinama Oplotnica, Št. Lovrenc nad Mariborom in trškima občinama Podčetrtek in Jurjevklöster.

V Dobrovi pri Konjicah je zgorelo dne 16. t. mes. dopol. gospodar. poslopje posestnika J. Leskovar. Zažgali so baje otroci.

V Oplotnici je umrl 19. t. m. trgovec Karol Kriechbaum v 74. letu.

Iz Haloz se nam poroča, da je bil minoli četrtek pri Sv. Trojici napaden Janez Pesek iz Zatolič ter nevarno ranjen. Napadalcji so neznanji — V Gorici se je ponesrečila dne 11. t. m. kočarica Neža Zvenšak. Padla je iz podstresja ter se tako nevarno ranila, da je čez nekoliko ur umrla.

Sv. Miklavž blizu Ormoža. Poročil se je dne 10. t. m. tukajšnji trgovec in gostilničar gosp. Oton Vrbnjak z gđ. Miciko Korenjakovo, hčerko znanega narodnega veleposestnika in gostilničarja pri Sv. Barbari v Halozah. Bog daj srečo! — Dovolila se je za Sv. Miklavž vozna pošta, ki bo šla vsak dan v Ormož in nazaj. Kdaj bo začela voziti, še ni določeno. Želimo, da bi bilo to prav kmalu!

Ljutomer. Srebrno poroko je obhajal v nedeljo, dne 14. februarja na Stanko Vrazovem domu v Cerovcu g. Franc Vraz v krogu sorodnikov in prijateljev. Slavljencec je stricnik pesnika Stanka Vraza ter je vrl rodoljub in že peto dobo občinski predstojnik. Dal Bog pridni dvojici še dočakati zlate poroke! — Pri tej priliki nabralo se je za dijaško kuhinjo v Mariboru 7 K.

Iz Središča se nam piše: G. inženjer Ferdo Lupša je bil v preteklem tednu sprejet v avdijenco pri ministrskem predsedniku dr. pl. Körberju, naučnem ministru dr. pl. Hartlu in drugih merodajnih vladnih krogih in visokih osebah v zadevi svojega načrta, kako bi najlažje potoval na severni tečaj. Sliši se, da je sodba o tem podjetju jako ugodna, in je bo zato vlada tudi podpirala. Nadalje je predložil omenjeni gospod kot delegat naših kmetov razne prošnje poljedelskemu ministru. Upajmo, da besede, s katerimi je inž. Lupša razjasnil stališče našega kmeta, niso bile zaman!

Narodna Polzela — pozor! Priseljenci od bogve kod hočejo zanesti med narodne domačine kukavičino jajce = nemško šolo. »Slov. Gospodar« je že mnogokrat razložil pogubonosno delovanje takih ponemčevalnic. Zato, slovenski Polzelani, če vam je ležeče na tem, da postanejo vaši otroci vrli, pošteni in verni Slovenci, čuvajte se pred tako šolo. Vsakemu sleparju, ki bi vas hotel prepričati, da je tak zavod v vaš blagor, pokažite vrata! Sramota bi bila za celo faro, za celo Savinsko dolino, če bi se pustili preslepiti. In če sami ne veste, kaj vam je storiti, saj imate vrlega narodnega župana, župnika in učiteljstvo. Vsi ti gotovo nočejo drugega, kakor vaš blagor. Vprašajte jih za svet, če bi kdo zahteval od vas podpisov za to šolo, in oni vam bodo drage volje razložili, kaj vam je storiti. »Slov. Gospodar« vas torej svari že sedaj: pazite, da ne bo prepozno, čuvajte duše svojih otrok!

Celjske porotne obravnave. Jakob Stropnik iz Čret je bil obsojen na dve leti težke ječe, ker je Janeza Klinc tako težko poškodoval, da je čez nekaj dni umrl.

V Mozirju je umrla dne 22. t. m. gospa Mat. Šuša po dolgi mučni bolezni v 42. letu.

Brežice. Dne 20. t. mes. je umrla v najlepših letih gđ. Zofija Mešiček, sestra č. g. mestnega župnika. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal njeni veličastni pogreb dne 22. t. m. Dekleta Marijine družbe so jo nesla v cerkev in na pokopališče. Počivaj sladko, dokler se ne vidimo nad zvezdami.

Iz Zdol nad Vidmom. Dne 22. t. m. so se letos prvič oglasili mrtvaški zvonovi v naši župniji. Prvi mrlič je bil umorjeni mladenič Jožef Petan iz Zgornje Pohance, sromeljske župnije. V nedeljo zvečer se je podal z nekim svojim znancem na Zdole, kljub presrečnim prošnjam svoje matere. Tam ga je kmalu brez vsega povoda in prepira napadel v neki gostilni Maks Kožer, ki je že lani Veliko Gospojnico, letos pa prvo postno nedeljo oskrnil s prelivanjem krvi, tako da je napadeni drugi dan vsled izkrvavenja umrl. Po preteku 14 let je to prvi umor, nad katerim se po pravici zgraža in obžaluje vsa župnija. Umorjeni je bil dvakrat previden. Morilec je že ujet in v zaporu. Krščanska mladina posvečuj praznik in spoštuj četrto božjo zapoved.

V Kozjem se namerava naseliti nemški odvetnik, ki je lutriš-vere. Narodno Kozje; pozor!

Kako se izvrši mobilizacija? V slučaju, da se izvrši mobilizacija, dobe župani

lepake s pozivom za rezerviste. Kadar žapani na dano povelje razobesijo lepake, velja to že za pozivnico, in takoj morajo dati rezervistom na razpolago vozove, da se peljajo na bližnjo postajo. Ako pojde naša armada na jug, se bo tretji kor izkrcal v Solunu. Odlični dostojanstvenik se je izjavil: »Ako gre tako naprej, nas čez mesec dni ne bo več tu«. Upajmo pa, da se stvari obrnejo na boljše.

Blizu Gradca je napadel delavec Vincenc Šesko, doma iz Brežic, lajnarja Pichler ter ga hotel oropati. Zadal mu je z nožem rane na rokah. K sreči sta prišla dva moža po cesti ter ga prijala.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 24. febr. Ruske čete prodirajo na Koreji proti jugu od mesta Andžu.

Petrograd, 24. febr. Ganljivo je delovanje ruskih žena za ranjene ruske vojake. Grofinja Bobrinska potuje po Ruskem in prireja bolniške postaje. Spremlja jo enajst usmiljenih sester. Po celi državi pripravljajo obveze in perilo za ranjence. »Rdeči križ« razvija velikansko delavnost. Žene po raznih krajih prihajajo vsak dan po več ur skup in šivajo perilo. Carinja v Zimski palači sprejema darove za ranjence.

Petrograd, 24. februarja. Iz Port Arturja danes poročajo: Zopet so Japonci napadli Port Artur. Odbili smo napad. Štiri japonske oklopnice in dve ladji, ki sta prevažali vojake, so se potopile. Ruska oklopnica »Retvizan« se je vrnila iz boja obdana s častjo in slavo.

To novico smo posneli iz jutranjih nemških, Slovanom sovražnih listov. Bog daj, da bi bila resnična!

Cerkvene stvari.

Pri Mariji Snežni se bo obhajal od dne 3. do 11. marca 1904 sv. misijon, kojega bodo vodili č. gg. Lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju.

Umrl je dne 19. t. m. ob pol 12. po noči po dolgi, mučni boleznici čast. g. Albin Schwingler, duhovnik nem. vit. reda in župnik pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža v 61. letu. Rojen je bil dne 5. marca 1843. v St. Jerneju na Kranjskem, v mašnika posvečen dne 17. avg. 1867. Naj v miru počiva!

Odlikovan je bil s častno kolajno za 40 letno zvesto službovanje velečast. g. Janez Sparhakl, župnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu.

Duhovniške vesti. Župnija Sv. Primož na Pohorju je podeljena č. gosp. provizorju Mart. Kranjec. — V pokoj je stopil č. g. Andrej Kajtna, župnik pri Sv. Petru pri Sp. Dravogradu. — Nastavljen je kot provizor pri Sv. Petru č. g. J. Rotner, župnik v Pamečah. — Razpisana je župnija Sv. Peter do 29. marca in Razvanje do 24. marca.

Društvena poročila.

Ne pozabite na „Zgodovinsko društvo“! Spomlad se približuje, kmalu se bo začelo marljivo kopati in orati v gorici in na polju; tu in tam se bodo podirala stara poslopja, stavila nova. Pri tem se velikokrat najdejo v materi zemlji raznovrstni predmeti: starinsko orodje, stari novci, lonci s sežganimi kostmi in pepelom, kameni z napisi, okamenine itd. Glejte, da se te reči ne izgubijo ali ne razbijejo, ampak jih skrbno shranite in pošljite našemu »Zgodovinskemu društvu« za muzej. Ne pozabite tega!

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali p. n. dobrotniki in dobrotnice: Tkalec Antonija v Gradcu 5 K; Požgan Jak. v Remšniku 5 K, Hajšek, kanonik 20 K, Neimenovan 16 K, Neimenovan 5 K, klub 20 K, Šket, pozlatar 3 K, Neimenovan iz Kandije 20 K, Černenšek Agata iz Gradca 2 K, Polančič Cilika nabrala v veseli družbi pri materi Grobelšek 5 K, Zidanšek, ravnatelj semenišča 30 K, Pušenjak, nabral na ženitovanju Kovačič-Rajh najMoti 12/69 K, gostje

pri zlati poroki Franca Kermeč in Marije roj. Markovič pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 13/66 K, Vraber, kaplan 4 K, Spindler, kn. šk. rač. pregledovalec 3 K, Fr. Zacherl, učit. nabral pri srebrni poroki Franca in Marije Vraz v Cerovcih 7 K. Bog plati!

Iz Gornje Radgone smo dobili dolgo poročilo o zabavnem večeru, ki se je vršil dne 13. t. m. Žal, da ga vsled pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Zabavni večer se je zelo dobro obnesel. Posebno šaljivi prizori in nastopi so bili imenitni.

Iz ptujske okolice. Predpustni čas je čas razveseljevanja in ravno najboljša priložnost prirejati različne veselice. Tudi mladeniči Marijine družbe niso hoteli ostati brez vesele zabave. Tako krasnega in izbornega veselja še dozdaj ni bilo v ptujskem okrožju, kakor v nedeljo, dne 14. sveč. v priljubljenih prostorih gostilne Janeza Brmeža v Budini. Hajdinski vrli tamburaši so najprej zaigrali par veselih, potem so č. g. o. Peter Žirovnik pozdravili vse došle, posebno vrle hajdinske tamburaše. Igrala se je šaloigra »Zamujeni vlak«. Mladi igralci so se prav junaško izkazali, kaj znajo njihove skromne moči. Potem je sledila prosta zabava s krasnim petjem in veselo godbo tamburašev. Nastopila sta dva hajdinska tamburaša ter prav izvrstno uprizorila »Stotnik in njegov sluga«. Drugi uprizori »pijanega študenta«. Vmes pa so udarjali tamburaši. To je bilo res prijetno! Na ti lepi veselici je bilo zastopano »Bralno društvo« v Krčevini, »Bralno društvo« v Podvincih in seveda »Bralno društvo« na Hajdini in mesto Ptuj. Pristrčna hvala vsem, ki so kaj pripomogli za to prvo in lepo slavnost. Posebno č. gg. duhovnikom in tudi marljivemu organistu, ki je tako lepo izvežbal igralce. Hvala mladim diletantom, ki so se tako lepo naučili in potrpežljivo hodili čez eno uro daleč zvečer k vajam v tako blatni cesti. Vso priznanje tudi gostilničarju za točno postrežbo in izvrstno vinsko kapljico. Hvala nadalje vnetim kmečkim fantom in vrlim dekletam, ki so tudi veliko mičnih narodnih pesmic zapeli. — Višavski.

Središče. V zadnji številki cenj. Vašega lista je bilo čitati, da namerava tukajšnje bralno društvo »Edinost« pred kratkim uprizorjeno igro »Deseti brat« spomladi ponoviti. Priznavamo, da so igralci izvrstno rešili svoje vloge, prepričani pa smo tudi dovolj, da ta igra za kmetijske razmere ni kaj primerna, ker je premalo razumljiva. Kdor ni čital dotične povesti, ne razume dogodka, četudi poedinim igralcem ploska; to nam je potrdilo več navzočih gledalcev. Prosili bi torej vrle naše igralce, ozir. bralno društvo, da nam uprizori v prihodnje raje kako bolj primerno igro. Ako pa se iz tega ali onega vzroka ne more ugoditi naši želji, tedaj pa se naj vsaj nekatera mesta v »Desetem bratu« z ozirom na prosto ljudstvo spremene ali okrajšajo, (n. pr. Kvas in Manica), kar uprizoritvi gotovo ne bode na škodo. Premladim ljudem t. j. šolski mladini naj se vstop k takim in enakim igram ne dovoli.

Laško. Dve veliki dvorani delniške pivovarne še nikdar menda niste bili tako napolnjeni kakor ob veselici, ki jo je po par letih zopet priredilo bralno društvo dne 14. t. m. Kmečkega ljudstva se je kar trlo, a tudi laški Slovenci, katerih ni malo — če se le zberejo — so bili zastopani vsi. Nekaj posebnega za laško društvo je to, da so nastopile povsem nove, priproste moči v pevskem zboru, kakor tudi v gledališki igri: »Zakleta soba«. Pa se tudi ni poznalo, da so bile prvič na odru. Lepa je bila »Večna luč«, deklamacija z živo podobo. Tako se je vršila naša veselica bralnega društva. Da bi se naše društveno življenje okrepilo in ohranilo, na to glejmo mi laški Slovenci in uspehi se bodo kmalu kazali.

Ljutomerska podružnica c. kr. kmetijske družbe sklicuje in vabi vse kmetovalce zlasti iz križevske fare na shod v nedeljo, dne 28. februarja t. l. po rani maši (ob pol 8. uri) v g. Hauptmanove prostore, pri kate-

rem bo govoril o zboljšanju naše živinoreje potovalni učitelj g. M. Jelovšek. Dne 17. prejšnjega meseca je bil tak shod, na katerem je istotako predaval g. Jelovšek, v Ljutomeru zelo dobro obiskan. Nasteli smo kakih 324 poslušalcev, od katerih je večina pristopilo kot udje podružnici. Nekaj teh udov je pri podružnici takoj naročilo deset vreč živinske soli, blizo en vagon umetnih gnojil in osem plemenskih merjasčkov velike angleške pasme, katere dobe udje z deželno in okrajno podporo za eno tretjino prave vrednosti. Upamo, da v tem oziru tudi Križevčani ne bodo zastali, ter prišli mladi in stari in ob določenem času napolnili Hauptmanove prostore. — Za kmetijsko podružnico Josip Mursa, tč. predsednik.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. V dopisu od Sv. Jurija ob Ščavnici v »Domovini« št. 13, z dne 14. febr., nekomu ni prav, ako se mladina svari pred plesom, oziroma graja zavoljo plesa. V pojasnilo to-le: Na Svečnico popoldne pred večernico so imela dekleta Marijinega dekliskega društva nauk v Marijini kapeli v cerkvi kakor vsako leto ta praznik. Voditelj društva je pri tem nauku grajal v obče, ne imenom, dekleta Marijinega dekliskega društva, katera so na zadnji veselici bralnega društva v Slaničini krčmi plesala. Ali za to ni imel pravice? To je bila celo njegova dolžnost, ker pravila prepovedujejo družbenicam ples. Dekleta dekliske zveze so bila zadeta le kot družbenice Marijinega dekliskega društva, kajti to dejstvo se ne sme prezirati, da so se skoro vsa dekleta dekliske zveze dala vpisati, ali so že bila vpisana v Marijino deklisko društvo. — Ali so menda dekleta dekliske zveze samo v cerkvi družbenice Marijinega dekliskega društva, na veselici pa tak znak odložijo? — Dokler so dekleta dekliske zveze družbenice Marijinega dekliskega društva, je tudi njim po pravilih prepovedan ples. — »Domovinin« dopisnik konča: »Bodimo vendar enkrat dosledni!« Da, voditelj Marijinega dekliskega društva bo dosledno tirjal, da se dekleta Marijinega dekliskega društva po pravilih tega društva ravnajo; če pa katera kaj zoper pravila stori, si je sama kriva neprijetnih posledic!

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Dne 21. t. m. popoldne se je zbralo v posojilniških prostorih okoli 25 posestnikov iz domače in sosednjih župnij, da se pogovorijo o bikorejski zadrugi in nadaljevanju mlekarne. Predsednik braln. in gospodar. društva V. J. pozdravi primerno navzoče in da besedo g. Frišu od Sv. Trojice, kateri je govoril za mlekarstvo zadrugo in isto prav toplo priporočal, ker bi se odtod radi ugodne poštne zveze vse ložje razpečalo. V istem smislu, a še bolj prepričevalno, ker z lastne skušnje, je govoril g. nadučitelj Rajh od Sv. Bolfenka. Glavne pogoje za dobro mlekarstvo zadrugo navaja: Zanesljivi in redni udje, ki ne smejo mleka drugim prodajati, za kar morajo skrbeti nadzorniki, nastavljeni po celem okrožju. Odjema se le jutranje in večerno mleko, katero pa mora seveda biti od dobrega, zdravega piemena. Mleko naj se zadrugnikom redno izplačuje. Mlekar mora biti zvest in izurjen ter mora imeti vse snažno. Za maslo je treba poskrbeti poštenih odjemalcev. Sir se naj pripravlja le masten, ker ga je ložje razpečati. (G. Šuman nasvetuje, da bi bilo dobro ob enem ustanoviti bikorejo; zato prečita »Navod« in »Pravila« o isteji. Nato se navzoči kot nekaj pripravljalni odbor pogovorijo, da bode vsak v svoji okolici nabiral ude. Na noge torej, slovenski oratar, bodisi kmet ali želar! Glej: »Išče te sreča, um ti je dan, — našel jo boš, ak' nisi zaspan!«

Bralno društvo v Ribnici ob kor. železnici je imelo 14. t. m. zborovanje in veselico, ter pokazalo, da še živi! Pretečeno leto se je nameravala predstavljati igra, a ni bilo mogoče dobiti primernih prostorov. — Zborovanje je otvoril vrli gospod predsednik in pisatelj Lipej Miklavc z dobro premišljenim govorom. Zatem je sledil poučni govor domačega č. g. župnika A. Fišer-ja, v katerem

se nam je razjasnjevalo, da ima društvo namen izobraževati, podučevati in razveseljivati. K temu pa največ pomore branje dobrih knjig in časnikov, posebno še za mladino. Naznanilo se je, da bo imelo bralno društvo v kaplaniji svojo sobo, kjer bodo na razpolago različni, le dobri časniki. Tam se bo uredila tudi knjižnica. Bralne sobe je društvo dosedaj zelo pogrešalo. Zatem je sledilo vpisovanje novih udov ter pobiranje običajne udnine. Med različnimi točkami pa so nas izborna razveseljevali vrli domači pevci, ki so pokazali, da se da z združenimi močmi tudi v kratkem času veliko doseči. Le tako naprej! Sledila je šaljiva pošta in prosta zabava. Godba slovečega Napolitana iz Konjic pa je tudi svojo nalogo izvrstno rešila. Akoravno je bilo vreme skrajno neugodno, je bila vendar udeležba primeroma prav dobra, a pogrešali smo nekatere, ki smo jih za gotovo pričakovali.

Gospodarske drobtinice.

Vrste grozdja, katere se priporočajo saditi na Štajerskem.

Dne 28. januarja t. l. vršila se je pri namestništvu v Gradcu konferenca na Štajerskem delujočih vinarskih strokovnjakov, potovalnih učiteljev in odposlancev ces. kr. kmetijske družbe štajerske.

Pri tej konferenci se je posvetovalo o vrstah grozdja, katerih saditev bi se mogla v obče priporočati za posamezna vinarska področja na Štajerskem. Volil se je ta predmet iz razloga, ker naši vinogradniki še zmiraj veliko grešijo s tem, da povodom obnove po trtni uši opustošenih vinogradov ne segajo po boljših vrstah grozdja.

Konference so se udeležili: od strani države: c. kr. višji vinarski nadzornik Franc Kurmann kot zastopnik poljedelskega ministristva, c. kr. vinarski inspektor I. vr. Franc Matiašič in državni vinarski asistent Jožef

Zabavnik; od strani dežele: deželni sadjarski in vinarski komisar Ant. Stiegler in ravnatelj dežel. sadjarske in vinarske šole v Mariboru, Franc Zweifel in potov. učitelj Ivan Bele, Koloman Grössbauer in Franc Goričan; od strani kmetijske družbe: Franc Barta, Rudolf Franc Wibmer in Klotar Bouwier.

Predsednikom je bil voljen Franc Barta. Konferenca je sklenila, držati se glede razdelitve posameznih vinarskih okrožij na Štajerskem sestave bivšega ravnatelja vinarske šole v Mariboru, Hermana Goethe-ja (opisana v »Weinbau-Statistik des Herzogtums Steiermark 1881.«) in da ta sestava naj velja tudi v bodoče.

Goethe je razdelil deželo Štajersko, kjer se goji trta z ozirom na zemljepisne in geološke razmere, z ozirom na tok rek, na način vzgoje in glede lastnosti vina, ki se prideluje v posameznih krajih dežele, v dvanajst vinarskih okrožij.

Ta vin. okrožja so: I. Severno-vzhodno, II. šilherjevo, III. suselsko, IV. slovenje-goriško, V. radgonsko, VI. ormoško-ljutomersko, VII. ptujsko, VIII. mariborsko, IX. pohorsko, X. haloško, XI. celjsko, XII. vinarsko okrožje Savinega in Sotlinega podolja.

Ta okrožja so navedena redom, kako se nahajajo v naravi, od severa proti jugu.

Opisovanje mej in drugih posameznosti pojedininih okrožij se mora na tem mestu z ozirom na pomanjkanje prostora opustiti; to delo se prepušča prijavi, o kateri se bo pozneje govorilo. (Dalje prihodnjič.)

Društvena naznanila.

Prostov. gasil. društvo v Latkovi vasi bode imelo v nedeljo, dne 6. marca t. l. redni občni zbor pri Janezu Janc št. 23.

Celjsko pevsko društvo vprizori v nedeljo, dne 6. sušca igro »Legionarji«.

Loterijske številke

Trst 20. februarja: 51, 30, 14, 24, 72.

Linc 20. februarja: 74, 63, 32, 60, 31.

Zahtevajte

v svoj prid - vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnmekov.

04.II/b

Listnica uredništva. Gosp. dopisniku v Šmarjeti niže Ptuja: Zmanjkalo nam je prostora, zato žal na moremo priobčiti dopisa. Vaše pismo smo izročili »Zgodovinu. društvu«. — Jurjevskim mladenkam: Jednak dopis smo že prejeli. Iskrena hvala in pozdrav! — Digoše: Za to številko prepozno. Prihodnjič. Hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so 21. januar. do 18. febr. poslali prispevke p. n. gg. in društva: Mohorjani pri Sv. Venčesu 4 K, Fr. Roš v Trbovljah zbirko 47 K 06 h, A. Gnus na Dolu 6 K, Mohorjani na Dolu 6 K 04 h, dr. Pegan v Celju za »dober nauk« 10 K, Posojilnica na Dolu 20 K, družnice: za Ruše in okolico 85-44 K, za Šmarje in Slatino 106 K, ženska pri Sv. Lovrencu nad Mariborom 200 K, ženska v Ormožu 69-80 K, za družbeni »Kole-dar« je poslalo 52 odjemnikov 89-80 K, g. Josip Klinc nabral na gostiji g. Jurija Gošnik, posestnika na Bregu pri Konjicah 9-30 K.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Proda se.

Hiša s 3 stanovanji, 2 kuhinjama, veliko kletjo, studencem, gospodar. poslopjem, vrtom s pritlikajočo se njivo (četrt orala) se po ceni proda. — Naslov pri upravnistvu. 32 6-3

Malo posestvo se proda v Gačniku št. 25, pošta Pesnica. Pogleda se lahko vsak dan od 9. dopold. do 3. popoldne. 92 1-1

Malo posestvo, 10 minut od Sv. Trojice v Slov. gor., lepo zidana hiša, gospodar. poslopje, sadonosnik itd. se po nizki ceni proda. Pripravno za gostilno ali tudi drugo obrt. Več se izve pri g. J. Mauriču, nadučitelju pri Sv. Trojici v Slov. gor. 94 1-1

Novozidana vili podobna hiša, 10 let davka prosta, 1 oral zemlje, lep vrt, sadno drevje, vodnjak, 20 minut od Ptuja, na suhem kraju, z lepim razgledom, posebno primerno za vpokojence ali roko-delca, se proda zavoljo smrti mojega moža iz proste roke. Drugo se izve pri Ani Vekuš na Spod. Hajdini št. 94 pri Ptuj. 81 3-1

Gostilna pri okrajni cesti, blizu železniške postaje, farne cerkve in mesta, se da dobremu oštirju, katerega žena je dobra kuharica, v najem. — Ponudbe se predložijo Jožefu Škerlec v Gornji Radgoni. 80 3-1

Lepo posestvo, zidana hiša s tremi sobami, gospodarskimi poslopji, zraven travnik in gozd, je na prodaj v Zalcu št. 15. Več pove Kajbič v Dobrišivasi št. 6, pošta Petrovče. 86 1-1

Mala hiša 30 minut iz Maribora, z vrtom, poljem, studencem in stavbinskim prostorom se takoj pod ceno in pod ugodnimi pogoji proda. Vpraša se pri g. Prišnik, Urbanigasse 66. Maribor. 55 3-1

Dva dobra šivalna stroja za krojače ali šivilje proda po ceni Jurij Vrežner v Hočah pri Mariboru. 90 2-1

Velika najeminska vila ter 1 družbinska hiša, obe s sadnim in zelenjadnim vrtom, z vodovodom, stanovanje za vpokojence jako primerno, se po ceni proda. Več pove Ant. Merzhun, Maribor, Weinbaugasse. 55 4-1

Čebelski pavilon s 16 stanovanji, 4 troji, proda Jožef Friš, Sv. Trojica v Slov. gor. 74 2-1

Malo posestvo, z malim vinogradom, sadonosnikom, njivo in gozdom, skupaj 6 oralov, 1 in pol ure od Maribora, se zaradi starosti proda v Rošpahu št. 56 pri Mariboru. Vpraša se naj pri gostilničarju pri Sv. Urbanu. 70 3-1

Lepa hiša z 2 sobama in kuhinjama, svinjski hlevi, studenec pri hiši, lep vrt in ena njiva čez pol orala, v Pobrežah, pol ure od mesta Maribor, se takoj proda za 1700 gl. Takoj je izplačati 700 gl. Več pove g. Ant. Verglez v Pobrežah 156 Maribor. 71 2-1

Posestvo s 40 orali, s poslopji, krčmarsko in mesarsko obrtjo, se proda. Poizvedbe iz prijaznosti v župnišču šentvidskem na Planini. 67 4-1

Lepa hiša, tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru, se po nizki ceni proda z dobro najemščino in z lepim, velikim vrtom. Naslov pove upravnistvo. 59 3-1

V najem se da.

Kovačnica z več stanovanji se da v najem. Franc Večernik, Gornji Pobrež pri Mariboru št. 24. 64 3-1

Lepa hiša se da v najem ali proda na deželi, kjer že več let obstoji trgovina. Hiša nese na leto 8000 gl. obresti. Naslov pri upravnistvu. 91 3-1

Gostilno da na račun Jožef Škerlec v Gornji Radgoni dobremu krčmarju, katerega žena je dobra kuharica. Znanstvo slovenskega in nemškega jezika, 200 K kavcije in potreben kapital za posel se zahteva. 46 3-2

Proste službe.

Močen in priden fant se sprejme v mlinarsko učenje na paromlinu g. Jakoba Zdravec v Središču. Vstop takoj. 57 3-1

Izjava.

Podpisani **Mihalj Korošak** iz Grolove hiš. štev. 7 prekličem vse žalitve nasproti g. **Francetu Stanetiču** iz Banovec hiš. št. 4 z izjavo, da nimam nobenega vzroka dolžiti istega kakih nečastnih dejanj. 84 1-1

Mihalj Korošak.

Sodarski učenec se sprejme. Kje, pove upravnistvo. 61 2-1

Čevljarski učenec se sprejme pri Juriju Šunko v Zgornjem Radvanji pri Mariboru. 63 2-1

Iščejo se za prihodni čas izurjeni 83 3-1

lončarji, sukalci,

kot tudi oblikalci; prošnje naj se pošljejo pod »Lončar« na upravnistvo časopisa.

Posojilnica v Marnbergu

odda gostilno »pri stari pošti« takoj v najem. — Ponudbe na upravnistvo lista. 83 1-1

Zahvala.

Ker se nam ni bilo mogoče osebno zahvaliti vsem tistim, ki so se udeležili pogreba naše drage hčerke in sestre

Terezije Žunič

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Posebej se pa še zahvaljujemo velč. gosp. kapelanu oziroma katehetu Jožefu Mešku pri Sv. Juriju ob Ščavnici za govor, katerega so rajni učenki govorili v slovo in gg. učiteljem in učiteljicam za spremstvo s šolsko mladino in vsem, ki so jo sprenjali k zadnjemu počitku.

V Murščaču, dne 20. svečana 1904.

93 1-1

Rodbina Žunič.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mladeniškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

••••• Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. •••••

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Posojilnica v Makolah

vabi

89 1-1

zadružnike svoje na

redni občni zbor

v četrtek, dne 10. marca 1904, ob 1. uri pop.
v navadni posojilnični pisarni.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računov za 1. 1903. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. 5. Razni predlogi.

Makole, dne 20. febr. 1904.

Načelstvo.

Na svetovni razstavi Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznani ruski karavanski čaj

brata

K & C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinejša marka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših trgovinah. 556 10-7

Postavno reg. varstv. znamka.

Naročila za

voščilne razglednice

lično in fino izdelane

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavo acetilnovega plina, kompletne emare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman

51 3

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%
537 Vzorci se pošljejo zastonj. 14

Oves

(„Willkomm“)

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za en oral. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 v predplačila. 65 6-2

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, Štajersko.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v kamnotisku. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Deteljno seme

pravo štajersko, čisto, zanesljivo, travno seme; čisti, beli oves za seme, kakor vsa druga poljska semena priporoča in pónudi 79 4-1

Alojzij Pinter,
trgovec v Sloven. Bistrici.

BILANCA

Hranilnega in posojilnega društva (posojilnice) v Ptuji, registr. zadruga z neom. zavezo

Aktiva (Imetje).za **XX. poslovno leto 1903.****Pasiva** (Dolgovi).

		K	v	K	v			K	v	K	v
1	Račun pisarniškega inventarja:					1	Račun deležev:				
	Stanje vrednosti inventarja dne 31. decembra 1903			112	45		Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1903	4.000	—		
2	" posojil:					2	Stanje oprav. deležev dne 31. decembra 1903	80.121	60	84.121	60
	Stanje dne 31. decembra 1903			1.761.445	89		" hranilnih vlog:				
3	" naloženega denarja pri raznih denarnih zavodih:						Stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi vred dne 31. decembra 1903			2.117.898	03
	Stanje dne 31. decembra 1903			324.748	94	3	" obrestil:				
4	" vrednostnih papirjev:						Za leto 1904 predplačane obresti od posojil	15.355	68		
	Stanje dne 31. decembra 1903			128.300	—		Stanje nevzdignjenih obresti glavnih deležev dne 31. decembra 1903	243	—	15.598	68
5	" obresti:					4	" splošnega rezervnega zaklada:				
	Vrednost kuponov dne 31. decem. 1903	2.928	50				Stanje dne 31. decembra 1903			31.665	70
	Stanje zaostalih obresti od posojil dne 31. decembra 1903	17.861	52	20.790	02	5	" posebnega rezervnega zaklada za slučajne zgube:				
							Stanje dne 31. decembra 1903			189.107	30
6	" nerabljenih knjižic:					6	" pokojninskega zaklada za uradnike:				
	Stanje dne 31. decembra 1903			266	28		Stanje dne 31. decembra 1903			20.840	64
7	" splošnega rezervnega zaklada:					7	" zgube in dobička:				
	Stanje splošnega rezervnega zaklada, naloženega na hran. knjižico št. 9981 dne 31. decembra 1903			31.426	70		Cisti dobiček leta 1903			13.124	53
8	" hiš:										
	I. Hiša vl. št. 346 d. o. Ptuj										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1903	89.478	66								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1903	713	20	90.191	86						
	II. Hiša vl. št. 52 d. o. Ptuj										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1903	12.239	93								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1903	123	65	12.363	56						
	III. Hiša vl. št. 115 d. o. Ptuj										
	Stanje vrednosti polovice hiše dne 31. decembra 1903			81.363	20						
	IV. Hiša vl. št. 253 d. o. Ptuj										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1903			16.000	—						
9	" blagajne:										
	Gotovina dne 31. decembra 1903			55.347	56						
				2.472.356	48					2.472.356	48

V Ptuji, dne 31. decembra 1903.

77 3-1

Ravnateljstvo.**Semenje!**

1885. Častno priznanje! 1885.

Semenje!**M. Berdajs v Mariboru**

priporoča 87 12-1

vse vrste **poljskega, vrtnega in gozdnega semena**

priznana izvrstne kvalitete in

Semenje!

za najnižjo ceno.

Semenje!**Narav. francosko žganje**

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gl. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekon-

valescentnim, bolnim na želučcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1-50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen. se pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-19

Posojilnica na Frankolovem

naznanja, da je v št. 4. »Slov. Gosp.« t. l. naznanjeni redni občni zbor dne 8. svečana t. l. postal nesklepčen vsled premale udeležbe članov. Vsled tega se odredi

drugi občni zbor,

ki se bo vršil dne 29. svečana t. l. ob istem času in na istem prostoru ter z istim dnevnim redom, kakor je bilo prvič določeno. Opomni pa se, da se bode na tem občnem zboru sklepalo brezpogojno v smislu § 33 združnih pravil. 78 1-1

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskovar.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom,, kot prilogo!

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Št. Ilju pod Turjakom,

registr. zadruga z neom. zavezo. 82 1-1

koji se bode vršil

v nedeljo, dne 6. sušca ob 4. uri popol.

v prostoru posojilnice.

Vspored: 1. Poročilo načelstva. — 2. Odobritev računa za l. 1903. — 3. Spremenitev nekaterih točk pravil. — 4. Volitev načelstva. — 5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Rajmund Schwinger, c. kr. nadsodni svetnik, vitez Franc-Jožefovega reda, kot brat in **Filomena Zencovich**, soproga kapitana, kot sestra, naznanjata potrjim srcem v svojem in vseh sorodnikov imenu pretužno vest, da je velečastiti gospod

Albin Schwinger

duhovnik nem. vit. reda, župnik in načelnik kraj. šol. sveta pri Sv. Miklavžu, ud okraj. zastopa in okraj. šol. sveta v Ormožu itd.

v petek, dne 19. februarja 1904 ob pol 12. uri po noči po dolgi, mučni boleznii, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, v 61. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnkega bode v pondeljek, dne 22. februarja ob pol 4. uri popoldan od bolnice usmiljenih bratov v Gradcu na centralno pokopališče.

Svete maše se bodo brale v župnijski cerkvi sv. Miklavža.

V Gradcu, dne 20. februarja 1904.

Priporoča se pobožni molitvi.

Prosi se tihega sožalja.

85 1-1